

Ur Vifolka härads dombok

*Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt
avskrivet av Henrik Mosén*

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna

s 68, **1607 den 14 januari**, tingades vid Veta närvarande välaktad Joen Nielsson häradsfogden

Nämnden

Joen i Bredegård	Per i Boo
Lasse Månsson i Skoneberga	Per i Drusatorp
Måns i Wästerlösa	Erich i Skoneberga
Lasse i Torpa	Oluf i Hultersta
Harald i Sperringe	Hemingh i Möreby
Knut i Måla	Oluf i Wijby

s 68-69

Samma dag ställdes Joen Swensson in för rätten, vilken hade dragit med sin husbonde Swen i Skålebro efter Oluf i Holgardzson välbördig Karl Karlssons tjänare (som vidare finnes förmält på domboken för Anno 606) och i samma flock och _____ dräpte Swening Håkonsson i Harg ...

s 69

Tingsfördes och Swen i Skålebo efter äldre och välbördig Hans von Masenbachs brev och Swen Månssons befallningsmans på Stockholms slott, för samma dråp efter han hade rövat dråparen utur målmändens händer, som sagt är, att här måtte bliva en ände på, och de gode män sedan, efter rätta ransakning och ågiven dom... så alldenstund en dom är honom avsgd den 7 marti år 606 förliden nämligen till Edsöresbråt, därför kunne man med honom intet vidare handla.

s 69

Staffan i Bakarekulla hade stungit hustru Ingrides dräng i Torkilsbo Oluf Joensson b.d try sting med en kniv. Fälltes till 18 mkr efter det 10 [20?] Cap Såra.

s 70, **1607 den 18 juni**, laga ting vid Liunga närvarande desse goda män Niels Arfuidsson till Medhammar, Joen Nielsson häradsfogde och Lasse Månsson i Wastena

Nämnden

Harald i Sperringe	Knut i Måle
Måns i Wästerlösa	Erich i Skoneberg
Mårten i Biärge	Jöns Joensson ibm
Oluf i Hultersta	Per Andersson i Suås
Per i Drusetorp	Lasse i Torpa
Per i Boo	Jöns Karlsson i Ulga

s 70

Samma dag wederkendes Lasse Månsson i Wästartp vid befallningen i Vifolka härad efter högborne herres och furstes hertig Hans brev och Joen Nielsson steg därifrån.

s 70-71

Tingsfördes Per Håkonsson i Tolsta en knekt för ett rykte oen kona Mariet vid namn hade honom kommit uppå, att han skulle hava henne belägrat i Her Erichs ladu i Tolsta, vilka ... för fogden Joen Nielsson på Norby gård... och för Lasse i Wählsta och h. Kirstin fateburshustrun på Norby... blev av sagt att han må fria sig med 6 manna ed till nästa ting...

s 71-73

Tingsfördes Staffan i Öiebro för ett rykte han var kommen uti för Harldz hustru i Karleby, vilket ryktet var kommet ifrån Niels i Öiebro som äger Staffans styvdotter. Således att för.ne Niels av idel onske och bitterhet emot sin svär hade gått till sin faderbroder för.de Harald i Karleby och bidit honom taga sina hustru vara för Staffan, och sade Jag vet en som nästan hade tagit dem tillhopa. Och här utav är ryktet kommet... Avsades att han skalla värja sig med 6 manna ed till nästa ting, den han strax fäste.

För.de Niels i Öiebro hade och skällt Harald i Karleby för en Järnstångs tjuv. Så befanns för.de Harald icke hade stulit några Järnstång, utan hon var honom utfängen av järstada kyrkehärberge till kyrkennes bygning. Ty friade de tolv honom för tjuvnaden.

Så hade han och skällt Staffan i Öiebro för en långjärns tjuv, vilket han och icke bevisa kunde. Ty Staffan lade fram ett vittnesbrev ifrån Motalaboarna där Niels hade sagt honom järnstångerna stulit hava, som honom för dessa skälsord högeligen befriade.

Hade han och skällt Måns i Herberga för en geta tjuv, det han nu icke heller kunne eller ville bevisa. Därför skulle han nu giva bött för var sak om sig, efter det 20 Cap i Ting.B. Förskontes likaväl till 40 mkr för allemans förbön skull konungen härade och h.hövdinge.

s 73

För.de Niels hade stu_kt offte.de Staffan ett styng i ryggen. Fälltes till 6 mkr till 3-skiftes.

s 73

För.ne Niels hade misstagit ett lamb som hörde hustru Ingial i Öiebro till, och det förekomma låtit. Avsades att han skall giva henne ett gott lamb igen och ett Ib gott mjöl.

s 73-74

Erich Persson i Sperringe kårade till Niels i Skoneberga för det han hade tagit hans hustru Mariet benämnd och henne med barn rått, emedan han var fången i Lifland, och sade sig icke hava annars __st, än att Erich skulle hava blivit borta på "Slachtningen wid Riga" och nu var hemkommen och begärade rätt på denna Niels i Skoneberga och sina hustru.

Då sköts denna sak till de tolv i nämnden vad det ville hållat före, antingen hor eller tjuvnad, som uti första Cap i Tjuvnabalken skrivet står (efter hon hade fått besked att mannen levde och icke ville troot, och eller gick i säng med Nielse sedan mannen var hemkommen). Då svarade de att efter han hade icke lupit bort med henne, utan hävdad i hennes mans frånvaro. Därför kunne de icke annars uttryckia än att det var ett fullkomligt hor. Dy fälltes han efter stadgan till 30 daler. Vad konungs saken belangar den begär hans herre och husbonde välborne Herr Greve Magnus. Men härade och h.hövdinge skall han giva 8 dal.r. Målsägandena utfäste han 104 mkr. Vad kvinnan belangar, efter hennes man sköt henne ifrån sig och henne ifrån den del hon var gift och given till efter det 11 Cap i GivemålsB. och nu slätt intet hade därmed hon böta kunna. Därför blev av sagt att hon skall ställas på Wastena Slott, vad medel höga överheten henne tå giva vill må hon söka sitt bästa.

s 74

Till yttermera visso och bätter förwaring att allt detta således uppå häradstingen ransakat handlat och dömt är, som föreskrivit står. Trycker jag Lars Joensson i Wastena mitt Signete brede vid härads
Insige här nedan under Actum Liunga Anno 1607

s 60, **1607 den 6 augusti**, laga ting vid Liunga, på välbördig Niels Arfuidssons till Medhammars ___s fogdens välaktad Joen Nielssons närvaro

Nämnden

Joen i Bredegård	Mårten i Berga
Lasse i Skoneberga	Oluf i Hultersta
Måns i Westerlösa	Per i Drusetorp
Harald i Sperringe	Per i Boo
Knut i Måla	Lasse i Torpa
Erich i Skoneberg	Heming i Möreby

s 60-61

Samma dag ställdes Torsten Månsson i Öiebro för rätten för ... [dåligt fische]

s 61-62

Tingsfördes Rear? Månssons tjänare Oluf i Hyppinge för det han hade bedrivit enfallt hor med en kona Elin benämnd, och henne med barn rått... alls intet hade att böta med, ... skull nödres tjäna androm och icke förmår själv att föda sina hustru och sina 4 små barn... efter han är en sjuklig och oduglig karl. Därför förskontes han för dessa orsaker skulle på H. k matz nådige behag till 8 dal.r i konung saköre...

s 80, **1607 den 24 september**, laga ting vid Liunga? uti välbördig Niels Arfuidssons till Medhammar, samt Lasse Månssons häradsfogdens närvaro

Nämnden

Joen i Bredegården	Erich i Skoneberga
Måns i Wästerlösa	Knut i Måla
Niels Jonsson i Skoneberga	Oluf i Hultersta
Heming i Möreby	Lasse i Skoneberga
Harald i Sperringe	Lasse i Torpa
Per i Drusetorp	Jöns Joensson i Skoneb.

s 80-81

Samma dag gick Niels Jönsson i Lilla Skoneberga sin lag själv sjätte, för det hunnemål Anders Månsson i Mogap hade till hoom om sina syster, som hade varit Nielses hustru, att han icke var vållandes uti hennes död som Måns mente. Desse dannemän voro i ed med honom: Erich Larsson i Skoneberg, Lasse Månsson ibm, Niels Jönsson ibm, Bencht Månsson i Karleby och Jöns Månsson i Skregsta.

s 81

Per Håkonsson i Tolsta en knekt var kommen uti ett rykte för en kona Mariet b.d att han skulle hava henne belägrat, och fäste en 6 manna ed för samma rykte nästförlidna ting, vilken ed han nu fullbordade. Och voro hans lagmän desse: Håkon i Herberga, Niels i Mogesta, Sune i Hag, Amund i Ubbarp och Måns i Fiesta.

s 81

Swen i Gunnetorp ahde huggit Per Smed i Halij ett köttår. Fälltes till 4 mkr och förlika sig med målsägande om hans sak.

s 81

Staffan i Öiebro hade fäst en 6 manna ed för det rykte han var kommen uti för Haralds hustru i Karleby. Desse voro hans lagmän: Måns Larsson i Öiebro, Niels Andersson ibm, Joen i Kammaren ibm, Anders i Kafleback och Ingewald i Gothelösa fullbordade lagen.

s 82

Swen på Öön i Öiebro frälse hade slagit Stap ___ ibm try yxhammars slag. Skall böta 6 mar ___ konunge härade och h.hövdinge.

s 82

Tingsfördes Per i Backagården i Öiebro, för det han hade belägrat ena knekthustru och med henne bedrivit enfallt hor, sedan knekten var ___ kommen i Lifland. Därför fälltes han efter stadgan till 30 dal.r. Så efter han var välb. Hans Strånget landbo benådas han på sins husbondes gunstiga behag uti kongssaken till 18? [20?] dal.r, men härade och h.hövdinge skall han giva 6 dal.r.

s 82

Lasse Joensson tjänar Jöns Persson i Gotelösa kom för rätten och kärade till Måns Joensson i Forsa och förmente att han skulle vara fader åt det barnet hans hustru hade både avlat och fått hos för.de Måns hennes husbonde, vilken var en ogift karl. Men konan och Måns nekade därtill, och sade konan att hennes man skulle vara där fader åt, och icke den andre. Men för.de Lasse sade att han icke hade haft med henne beställa sedan tre dagar efter Olsmässa som var i Olsmässa förliden ett år sedan, och konan fick barnet fredagen för Pingesdag näst förliden, så att det äro 3 veckor över räknigen, som hade bort vara efter den tid hennes man beblandade sig med henne. Avsades att konan skalla tagas till Wastena slott och karlen ställas i borgen att sanningen kan dessa bättre utletas.

s 62, **1607 den 29 oktober**, laga ting vid Liunga uti välb Niels Arfuidssons till Medhammar samt häradsfogdens välaktad Joen Nielssons närvarelse

Nämnden

s 63

Joen i Bredegård	Knut i Måla
Måns i Wästerlösa	Lasse i Torpa
Harald i Sperringe	Heming i Möreby
Oluf i Hultersta	Mårten i Bierga
Per i Drusetorp	Per i Swås
Per i Boo	Per i Skirkulla

s 63

Samma dag inlades i häradskista domboken för Anno 1606...

s 63-64

Kom Thore Skomakare för rätten och skulle hava gått sin lag och ed som han fäst hade för det tillmäle som Nielses söner i Ulga Joen och Hemming hade till honom nämligen att han skulle vara vållandes uti deras faders död. Och nu sig således med lag och ed värja ... hans lagmän: Anders i Skoneberg, Matthis i Herberga, Oluf Månsson ibid, Måns i Härberga, Karl i Gofuelösa, Oluf ibm, Anders ibm, Oluf Nielsson ibm och Lars i Bredegård. Men för den dödes söner Joen och Hemming haver ... deras faders fall ... och togo uti en christelig förlikning av honom på sig och två deras samsystrar aderton dal.r. Men den andra kullen som äro try siskone och omyndiga ... skall han giva ena gryto om ett Ib Penning.r 2 dal.r och två T.r korn...

s 67

Tingsfördes Måns Jönsson [J_nsson], en dräng i Lilla Skoneberga för det han hade tagit en skiälla av Anders Perssons ko i Luntan ___ på marknane, vilken skiälla för.ne Anders sade honom hava stulit av konne. Men drängen nekade därtill och sade att han hade väl tagit skällan av konat, men han mente att det skulle hava varit hans egen och sade att han skulle hava köpt samma skiällo av Niels i Ströplehult...

s 67

Samma dag tingsfördes och Joen i Ramshult i Harg sn, att han hade bedrivit enfallt hor med sinne legokona Elin vid namn, och bekände sin sak in för rätten. Ty fälltes han efter stadgan till 30 dal.r. Men konan efter hon slätt intet hade böte med tog fogden henne att hon må ___ för sin bråt.

*Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt
avskrivet av Henrik Mosén*

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna
